

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Stedelijke Basisschool te TURNHOUT

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 55781

Instelling Stedelijke Basisschool

Directeur Dorine STAMMEN

Adres Haagbeemdenplantsoen 95 - 2300 TURNHOUT

Telefoon 014-43.03.48

Fax 014-43.78.30

E-mail sbs.turnhout@turnhout.be

Website www.turnhout.be/basisschool

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Turnhout

Adres Campus Blairon 200 - 2300 TURNHOUT

Scholengemeenschap De Schakel

Adres Markt 17 - 2330 MERKSPLAS

CLB Vrij CLB Kempen

Adres Rubensstraat 170 - 2300 TURNHOUT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 8, 9, 10 en 11 januari 2013

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 11-01-2013

Datum bespreking verslag met de instelling 06-02-2013

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Jacqueline Oorts

Teamleden Ludo De Lee

Deskundige(n) behorend tot de nihil

administratie

Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: leergebied Nederlands en wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde	12
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	14
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
4.1 Welzijn.....	16
4.2 Curriculum	16
4.2.1 Onderwijsorganisatie.....	16
4.3 Begeleiding.....	17
4.3.1 Sociale en emotionele begeleiding.....	17
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	18
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	20
6.1 Wat doet de school goed?.....	20
6.2 Wat kan de school verbeteren?	20
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	21
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	22
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	22
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg.....	22

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De stedelijke basisschool Turnhout bestaat uit drie vestigingsplaatsen en behoort samen met vier andere scholen tot de scholengemeenschap De Schakel. De administratieve vestigingsplaats 'de Parkwijk' bestaat uit een kleuter- en een lagere afdeling. Ze is gelegen buiten de stadsring aan de rand van het stadspark, midden in een sociale woonwijk. De overige vestigingsplaatsen bevinden zich in het stadspark en in de Jozef Simonslaan. Beide vestigingsplaatsen voorzien in kleuteronderwijs en omvatten telkens twee klassen. De kleuterafdeling van het stadspark kent, in vergelijking met de andere vestigingsplaatsen, een sterk verschillende schoolcultuur. Omwille van haar ligging en haar eigenheid kent het kleuteronderwijs in het stadspark een grote instroom van kinderen uit sterkere sociale groepen uit de bredere omgeving. De andere afdelingen rekruteren hoofdzakelijk uit de naburige sociale woonwijken.

Slechts een gering aantal kinderen van de kleuterafdeling in het stadspark stroomt door naar de eigen lagere school.

De meeste leraren wonen in de stad of de naburige gemeenten.

De laatste jaren vonden in de school omwille van externe factoren een aantal personeelsswissels plaats.

Op basis van het vooronderzoek op 10 december 2012 onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting de inspanningsverplichting van de kleuterafdeling voor wiskundige initiatie en Nederlands en de resultaatsverplichting van de lagere afdeling voor wiskunde en Nederlands. Daarnaast onderzocht ze ook aspecten van het welzijnsbeleid, de kwaliteit van de onderwijsorganisatie, de kwaliteit van de sociale en emotionele begeleiding en het algemeen beleid van de school.

Het erkenningsonderzoek wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. De school streeft met andere woorden in voldoende mate bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen na en bereikt met de meerderheid van de leerlingen de eindtermen.

In de kleuterafdeling krijgen de kleuters een gevarieerd en uitdagend aanbod dat aansluit bij de visie van de leerplannen. De teamleden geven de kleuters voldoende, uitdagende en gepaste ontwikkelingskansen. De taalverwerving krijgt ruime aandacht. De teamleden werken aan afspraken voor een goede verticale opbouw en een samenhangende aanpak in de verschillende leeftijdsgroepen. De leraren bevinden zich midden in een ontwikkelingsproces voor de uitwerking van de planningsdocumenten om een doelgericht en gradueel onderwijsaanbod vanuit de leerplandoelen te garanderen. De klas- en de zorgleraren vinden elkaar in hun zorg voor de kleuters. Zij slagen erin gezamenlijk een aanpak te realiseren die elke kleuter rijke kansen geeft om zover als mogelijk te ontwikkelen.

In de lagere afdeling maken de leraren voor wiskunde gebruik van onderwijsleerpakketten om hun aanbod doelgericht vorm te geven. Zij volgen de gekozen methodes, waardoor de domeinen evenwichtig aan bod komen. De kinderen krijgen voldoende kansen om de eindtermen te kunnen bereiken. In de meeste klassen is het aanbod afgestemd op de noden en de mogelijkheden van de leerlingen. De opvolging van de leerlingen gebeurt in de meeste klassen systematisch en op gelijkgerichte wijze. Voor de begeleiding en de ondersteuning van de leerlingen met bijzondere noden zijn sommige teamleden nog op zoek naar de meest efficiënte aanpak.

Voor het leergebied Nederlands voldoet de aanpak ook. Hier worden eveneens onderwijsleerpakketten gebruikt om het aanbod doelgericht vorm te geven. Voor sommige domeinen van het leergebied Nederlands voorzien de leraren een extra aanbod. De opvolging van de leerlingen gebeurt in de meeste klassen, net als voor wiskunde, systematisch en op gelijkgerichte wijze. De begeleiding en de ondersteuning van leerlingen met bijzondere noden zijn divers. Sommige teamleden zijn hiervoor nog op zoek naar de meest efficiënte aanpak.

Het kwaliteitsonderzoek van de onderwijsorganisatie en de sociale en emotionele begeleiding maakt duidelijk dat deze processen doelgericht verlopen. De school voorziet voldoende ondersteuning om ze kwaliteitsvol in te vullen. Ze bewaakt de doeltreffendheid van de onderwijsorganisatie en de sociale en emotionele begeleiding door de kwaliteit van de ondernomen acties regelmatig te evalueren en te analyseren. De resultaten van deze analyse zijn op hun beurt aanleiding om de klas- en de schoolwerking bij te sturen met het oog op de verdere ontwikkeling van kwaliteitsvol onderwijs.

Het algemeen beleid krijgt, onder leiding van de directeur, talrijke impulsen om onderwijsvernieuwend en gestructureerd te werken. De directeur neemt het leiderschap van de school al enkele jaren op zich. Door afwezigheid in de voorbije twee schooljaren nam een directeur ad interim het roer over. Dit leidde ertoe dat een aantal aangezette acties niet werden gecontinueerd. Begin dit schooljaar kon de directeur haar taak opnieuw opnemen om verder te werken aan de afstemming van de teamleden en de nodige structuren.

Om haar onderwijskwaliteit te verhogen, investeert de school in verscheidene aspecten van haar werking. Het pedagogisch beleid dat hiervoor nodig is, krijgt vorm op een participatieve manier en met gewaardeerde ondersteuning van de pedagogische begeleiding van het eigen net. Alle teamleden tonen een duidelijk engagement. De school bereidt zich beleidsmatig en onderwijsinhoudelijk voor op de verwachtingen van de overheid en de maatschappij. Een prioriteitenplan op korte en lange termijn ontbreekt of is door de teamleden niet gekend. De huidige schoolvisie legt het accent op de totale ontwikkeling van elk individueel kind, als basisprincipe. De inspectie stelt vast dat de school beschikt over voldoende beleidsvoerend vermogen.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies. Het draagvlak binnen de school is voldoende groot om het huidige ontwikkelingsproces op de ingeslagen weg voort te zetten en de onderwijskwaliteit verder bij sturen, te verbeteren en te borgen op basis van de aanbevelingen in dit verslag en op basis van zelfreflectie.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

Nederlands
wiskundige initiatie

Lager onderwijs

Nederlands
wiskunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Logistiek

Welzijn

Veiligheid
Gezondheid en hygiëne
Milieu

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsorganisatie

Onderwijs

Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands op een geïntegreerde wijze na. Vanuit een krachtige leeromgeving met een doelgericht aanbod en zinvolle speelleermaterialen komen de verschillende domeinen evenwichtig aan bod.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie op een geïntegreerde wijze na. Vanuit een krachtige leeromgeving met een doelgericht aanbod en zinvolle speelleermaterialen komen de verschillende domeinen evenwichtig aan bod.

3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: leergebied Nederlands en wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leraren gebruiken als referentiekader bij de planning en de voorbereiding van het onderwijsaanbod een koepel eigen instrument dat gebaseerd is op de decretale ontwikkelingsdoelen en het leerplan. Dit toont de groeiende aandacht voor verticale samenhang. De leraren raadplegen onderwijsleerpakketten, tijdschriften en het internet om hun activiteiten te stoffen. Waar enkele leraren er reeds in slagen om ontwikkelingsgericht het aanbod te plannen, raadplegen anderen de leerplandoelen vooral vanuit verantwoording voor het aanbod. De aandacht voor een evenwichtig aanbod, waarbij alle domeinen van het leergebied aan bod komen, wordt steeds groter. De registratie van de doelgerichte planning is divers. De bewaking van de geselecteerde doelen om de volledigheid van het aanbod na te gaan, gebeurt nog niet.

Voor het leergebied Nederlands is in de planningsdocumenten van de leraren de aandacht voor het domein luisteren duidelijk aanwezig. Door verhalen en mondelinge boodschappen leren de kleuters luisteren en begrijpen.

De kleuters krijgen in kring- en andere gesprekken en in allerlei spelvormen ruime kansen tot interactie, zodat ze leren spreken, uitleggen, antwoorden en vragen stellen.

De leraren beschikken over prenten, een klasbibliotheek op maat, stappenplannen en ander visueel materiaal om de kleuters voor te bereiden op lezen.

Door middel van visueel materiaal, symbolen en eenvoudige beelden leren de kleuters ervaringen, verhalen en boodschappen weergeven. Experimenteel leren de kleuters reflecteren over taal en taalgebruik.

Voor het leergebied wiskundige initiatie werken de leraren aan een graduele opbouw van begrippen met betrekking tot getallen en ruimte (initiatie in meetkunde).

De kleuters kunnen met verschillende materialen en in verschillende situaties ervaringen opdoen met tellen, ordenen, vergelijken, meten, ruimte en tijd en construeren. De leraren streven ernaar om dit alles in realistische contexten te plaatsen.

Door de themagerichte aanpak sluit het onderwijs aan bij de leefwereld van de

kleuters en ontstaat een horizontale samenhang tussen de domeinen van het leergebied en tussen andere leergebieden. In sommige klassen is de themagerichte hoekenverrijking sterk aanwezig.

Het team zoekt naar een manier om gelijkgericht planningsdocumenten uit te werken. Het bevindt zich hier midden in een ontwikkelingsproces.

De kleuters krijgen kansen tot experimenteren en exploreren. De klasinrichting, de omgang met de kleuters, de pedagogisch-didactische aanpak en de klasorganisatie bieden de kleuters ruime mogelijkheden om al handelend en interactief te leren.

De leraren hanteren een begeleidingsstijl die ondersteunend is voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen. Ze komen stimulerend tussen en lokken interactie uit. Zij geven de kleuters extra stimulansen en uitdagingen op maat om hun potentieel ontwikkelingsniveau aan te spreken.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

De meeste leraren hebben aandacht voor hun klasmanagement, waaronder werken in kleine groepen binnen de grote klasgroep.

De klasorganisatie is flexibel. De leraren werken geregeld klasdoorbrekend en wisselen ook de samenstelling van kleinere groepjes af (homogeen, heterogeen). De resultaten van het leerlingvolgsysteem en/of observaties zijn sturend voor de klasorganisatie. De extra ondersteuning door de kinderverzorgsters draagt in ruime mate bij tot het pedagogisch-didactisch proces.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De school voorziet voor alle klassen voldoende leermiddelen en didactische materialen om de leerplandoelen na te streven. De kleuters krijgen de kans om te werken in een ICT-ondersteunde leeromgeving. De boekenhoek is in de klassen aantrekkelijk en bereikbaar voor de kleuters uitgewerkt.

Infrastructuur

In vestigingsplaats Stadspark is de beschikbare ruimte zeer beperkt en beschikken de leraren over weinig bergruimte. Hier, maar ook in sommige andere klassen, belemmert het vele materiaal de bewegings- en exploratiedrang van de kleuters.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leraren evalueren de kleuters op een evenwichtige wijze voor alle domeinen van wiskunde en Nederlands. Doelgerichte en permanente observaties vormen de basis voor de evaluatie. Sommige leraren vullen dit aan met leeftijdsspecifieke screenings. De evaluaties geven een beeld van de ontwikkeling van de kleuter. De afstemming van de evaluatie op de leerplandoelen is nog een aandachtspunt. De evaluatiegegevens maken deel uit van het kindvolgsysteem. Binnen het team is er onduidelijkheid over de registratiewijze, wat leidt tot onderlinge verschillen tussen dossiers en een weinig transparant kindvolgsysteem. De meeste leraren sturen het onderwijsaanbod doelgericht bij op basis van de analyse van de evaluatiegegevens.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De school heeft procedures om een betrouwbaar en breed beeld te krijgen van de beginsituatie en de resultaten van de kleuters. De klasobservaties vormen hiervoor de basis. De klasleraren en de leden van het zorgteam bespreken de resultaten tijdens overlegmomenten. De leraren trekken hieruit de conclusies waarmee ze aan de slag gaan om de kleuters verder te begeleiden. Zij zorgen vanuit de analyse van een brede beeldvorming voor differentiatie en/of remediëring. De leraren voorzien organisatievormen die extra zorg voor de kleuters mogelijk maken. Zij kunnen in grote klasgroepen voor de ondersteuning van de kleuters met extra noden een beroep doen op de zorgleraren. In de kleine klasgroepen vangt de klasleraar de extra ondersteuning zelf op.

De begeleidingsstijl van de leraren wordt gekenmerkt door een zorgzame,

stimulerende aanpak. In de gemengde leeftijdsgroepen maken de leraren werk van niveaudifferentiatie. Een aantal pedagogisch-didactische richtlijnen zijn afgesproken met de lagere afdeling.

Op een gerichte en efficiënte manier wordt externe begeleiding ingeschakeld voor kleuters met speciale noden.

Kwaliteitszorg De registratie van de doelen voor het onderwijsaanbod gebeurt in beperkte mate. Dit wordt nog niet gebruikt om in het kader van de eigen kwaliteitszorg op schoolniveau het aanbod te bewaken, erover te reflecteren en dit waar nodig bij te sturen. Een aantal leraren verwoordt hun nood aan een efficiënt en werkbaar systeem.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Voor alle domeinen van het leergebied Nederlands bereiken de leerlingen de eindtermen in voldoende mate. Een doelgericht aanbod en kwaliteitsvolle evaluaties kunnen dit garanderen.

Curriculum	De school heeft een visie op Nederlands die is afgestemd op de uitgangspunten van het leerplan. Outputgegevens tonen aan dat de meeste leerlingen voor de domeinen van Nederlands de eindtermen bereiken.
Onderwijsaanbod	
Referentiekader	
Planning	De leraren gebruiken bij de planning en de voorbereiding van het onderwijsaanbod als referentiekader verschillende onderwijsleerpakketten, afgestemd op het leerplan. Deze onderwijsleerpakketten zijn richtinggevend voor het aanbod. De meeste leraren volgen de pakketten vrij strikt. Ze vertrouwen erop dat ze zo het onderwijsaanbod afstemmen op de opbouw en de gradatie van het leerplan en dat ze de leerplandoelen bereiken. Door consequent het onderwijsleerpakket te volgen, gaan de leraren ervan uit dat ze verticale samenhang in het aanbod realiseren. Alle leraren maken aanvullend gebruik van een extra onderwijsleerpakket voor spelling.
Evenwichtig en volledig	
Samenhang	
Brede harmonische vorming	
Actief leren	

Voor de domeinen luisteren en spreken hebben de meeste leraren systematische aandacht volgens de richtlijnen van het gebruikte onderwijsleerpakket. De leerlingenevaluatie voor deze domeinen is divers en leraarafhankelijk.

Naast het gewone klasaanbod zet de school sterk in op 'lezen'. Met een ruim gamma aan initiatieven investeert deze afdeling in leesbevordering.

Het domein schrijven krijgt aandacht vanuit het onderwijsleerpakket en leraren benaderen het op verschillende wijzen.

De aandacht voor het domein strategieën is in samenhang met de technische aspecten voor de domeinen schrijven/spelling en lezen in meerdere klassen terug te vinden volgens de richtlijnen van het onderwijsleerpakket.

Het domein taalbeschouwing komt vanuit het onderwijsleerpakket voldoende aanbod.

De (inter)culturele gerichtheid is leraarafhankelijk. Ze gaat samen met de aandacht die sommige leraren geven aan de communicatieve omgang met de leerlingen in functie van de taalvaardigheidsontwikkeling.

De wijze waarop de leraren hun planningsdocumenten uitwerken, is summier. Het team volgt daarbij enkele algemene richtlijnen maar is er zich niet steeds van bewust dat dit doelgericht werken kan beperken. Doelgericht werken aan een volledig en evenwichtig aanbod is meestal en vooral gegarandeerd door het gebruik van onderwijsleerpakketten. Waar de leraren afwijken van het onderwijsleerpakket en eigen materiaal gebruiken, raadplegen ze geen of weinig leerplannen of leerplangerelateerde referentiekaders. De meeste leraren staan hierbij niet stil en richtinggevende afspraken om de continuïteit doorheen de

lagere school als criterium niet uit het oog te verliezen, maakte het team nog niet.

Een effectief klasmanagement, om het realiseren van de leerplandoelen te bevorderen, is niet bij alle leraren een verworvenheid. Niet alle leraren wenden de klasinrichting, de omgang met de leerlingen, de pedagogisch-didactische aanpak en de klasorganisatie hiervoor aan. Dit beperkt in een aantal klassen het actief en constructief leren van de leerlingen.

Materieel beheer

*Uitrusting
Leermiddelen*

De school voorziet voldoende leermiddelen en didactische materialen om het bereiken van de leerplandoelen mogelijk te maken. Naast de materialen van de onderwijsleerpakketten beschikken heel wat leraren over aanvullend materiaal. De leerlingen krijgen de kans om te werken in een ICT-ondersteunde leeromgeving. Het gebruik van visuele ondersteuning, heuristieken, klaswanden en -ruimte gebeurt meestal volgens de richtlijnen van het onderwijsleerpakket, maar gemaakte schoolafspraken worden niet steeds door iedereen nageleefd.

Evaluatie

*Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem*

Op een evenwichtige en representatieve wijze evalueert het team alle leerlingen voor alle domeinen van het leergebied. De leraren volgen de effecten voor het leergebied op via het dagelijks leerlingenwerk, methodegebonden toetsen, eigen toetsen, externe toetsen en gestandaardiseerde toetsen uit het leerlingvolgsysteem. Daarbij is er niet steeds systematisch aandacht voor de afstemming van de evaluaties op de leerplandoelen. De zorgleraren nemen voor lezen de niveaubepaling af. De klasleraren beoordelen de luister-, spreek- en schrijfvaardigheden van de leerlingen. Het team verzamelt en analyseert op klas- en schoolniveau de leerlingresultaten voor de koepelgebonden toetsen. De evaluaties geven een beeld over het bereiken van een aantal leerplandoelen voor zover dit voorzien is in de gehanteerde toetsen. De eigen toetsen zijn niet afgestemd op of genormeerd volgens de leerplandoelen. De evaluatiegegevens maken deel uit van het leerlingvolgsysteem.

Rapporteringspraktijk

*Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie*

Bij de rapportering krijgen de leerlingen voor verschillende aspecten van het leergebied een puntenscore. Daarbij houdt het team geen rekening met de indeling volgens de domeinen, zoals gesteld in het leerplan. Er wordt niet doelgericht gerapporteerd. Daardoor is het voor ouders niet duidelijk welke doelen hun kind al dan niet heeft bereikt.

De jongste leerlingen krijgen aanvullend een apart leesrapport dat een duidelijk beeld geeft van het bereikte leesniveau van de leerling. Het vermeldt de normering voor de verschillende leeftijdsgroepen. De school geeft via dit rapport aan de ouders tips over het ontlenen van leesmateriaal in de openbare bibliotheek.

Begeleiding

*Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg*

De school heeft afspraken en procedures om een betrouwbaar en breed beeld te krijgen van de beginsituatie en de resultaten van de leerlingen. De observaties en de toetsresultaten onderbouwen dit. Leerproblemen worden meestal tijdig gedetecteerd. Er zijn voldoende afspraken over de eerste- en tweedelijnszorg voor kinderen met taal-, leer- en gedragsproblemen. Indien nodig krijgen de leerlingen, in overleg met de ouders, een aangepast leertraject. De klasleraren en de leden van het zorgteam bespreken de leerlingengegevens tijdens overlegmomenten. Sommige leraren zorgen vanuit de analyse van een brede beeldvorming voor doelgerichte differentiatie en/of remediëring op groeps- en op leerlingenniveau. De binnenklasdifferentiatie is niet in alle klassen even sterk uitgewerkt. Het is opvallend dat de meeste leerlingen het lager onderwijs aanvatten met voldoende basistaalvaardigheid. De anderstalige

thuisituatie maakt echter in meerdere gevallen dat leerlingen problemen ondervinden met instructietaal en talige contexten op school.

De leraren van de jongste leerlingen voorzien in samenspraak met het zorgteam acties voor leerlingen die extra zorg nodig hebben. Ze ontwikkelden hiervoor extra remediërmaterialen, wat een aanzet vormt voor de doelgerichte verticale opbouw. De leraren van de hoogste leerjaren zetten deze werking echter niet verder, wat een breuk veroorzaakt in de verticale samenhang. De school schakelt externe begeleiding in voor leerlingen met specifieke noden.

Kwaliteitszorg Sommige leraren gebruiken de toetsresultaten van hun groep om het onderwijs en de methode in vraag te stellen. Een aantal leraren tracht aan de hand van hun vaststellingen het onderwijsaanbod bij te sturen. De meeste leraren stellen hun eigen functioneren zelf zelden in vraag. De wijze waarop en de intensiviteit waarmee bijsturingen gebeuren, is divers in de verschillende klassen.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Voor alle domeinen van het leergebied wiskunde bereiken de leerlingen de eindtermen in voldoende mate. Een doelgericht aanbod en kwaliteitsvolle evaluaties kunnen dit garanderen.

Curriculum	Outputgegevens tonen aan dat de meeste leerlingen voor de domeinen van
Onderwijsaanbod	wiskunde de eindtermen bereiken.
Referentiekader	De leraren gebruiken bij de planning en de voorbereiding van het
Planning	onderwijsaanbod als referentiekader verschillende onderwijsleerpakketten
Evenwichtig en volledig	afgestemd op het leerplan. Deze onderwijsleerpakketten zijn richtinggevend voor
Samenhang	het aanbod. De meeste leraren volgen de pakketten vrij strikt. Ze vertrouwen
Brede harmonische vorming	erop dat ze zo het onderwijsaanbod afstemmen op de opbouw en de gradatie
Actief leren	van het leerplan en dat ze de leerplandoelen bereiken. Door consequent het
	onderwijsleerpakket te volgen, gaan de leraren ervan uit dat ze verticale
	samenhang in het aanbod realiseren.
	De leraren vullen het aanbod aan met extra automatiseringsmateriaal en
	aanvullende oefenblaadjes.

Voor de domeinen getallen, meten en meetkunde leggen de leraren zich met succes toe op hanteren van procedures. De begripsvorming en de wiskundetaal krijgen echter niet steeds de aandacht die ze, omwille van de taalvaardigheid van de leerlingen, behoeven. Een aantal leerlingen beschikt over een beperkte taalvaardigheid Nederlands waardoor zij problemen ondervinden met talige wiskundeopdrachten. De feitenkennis in verband met deze domeinen wordt niet optimaal uitgebreid.

De aandacht voor het domein strategieën is in samenhang met de technische aspecten voor de domeinen getallen, meten en meetkunde in meerdere klassen terug te vinden volgens de richtlijnen van het onderwijsleerpakket of volgens eigen inzicht van de leraar. Ontwikkelen van probleemoplossende vaardigheden en attitudes beperkt zich, mede door het gebrek aan werken in realistische contexten, tot het minimumaanbod van het onderwijsleerpakket.

Voor wiskunde werken de leraren een weekplanningsdocument uit. Ze leggen daarbij geen linken van wiskunde naar andere leergebieden. Doelgericht werken aan een volledig en evenwichtig aanbod is volgens de leraren gegarandeerd door het gebruik van de onderwijsleerpakketten. Waar de leraren afwijken van het onderwijsleerpakket en eigen materiaal gebruiken, raadplegen ze geen of weinig leerplannen of leerplangerelateerde referentiekaders. Zowel bij de verschillende vormen van zelfstandig werk als bij de klasoverschrijdende initiatieven en de

extramurosactiviteiten liggen hierin nog ruime kansen. De meeste leraren hebben hierbij nog niet stilgestaan en richtinggevende afspraken om de continuïteit doorheen de lagere school als criterium niet uit het oog te verliezen, werden er nog niet over gemaakt.

Een effectief klasmanagement, om het realiseren van de leerplandoelen te bevorderen, is niet bij alle leraren een verworvenheid. Niet alle leraren wenden de klasinrichting, de omgang met de leerlingen, de pedagogisch-didactische aanpak en de klasorganisatie hiervoor aan. Dit beperkt in een aantal klassen het actief en constructief leren van de leerlingen.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

De vaststellingen over de materiële uitrusting voor het leergebied Nederlands gelden eveneens voor het leergebied wiskunde. De school voorziet voldoende leermiddelen en didactische materialen voor bereiken van de leerplandoelen. Naast de materialen van de onderwijsleerpakketten beschikken heel wat leraren over aanvullend materiaal. De leerlingen krijgen de kans om te werken in een ICT-ondersteunde leeromgeving. Het gebruik van visuele ondersteuning, heuristieken, klaswanden en -ruimte gebeurt meestal volgens de richtlijnen van het onderwijsleerpakket maar schoolafspraken werden hierover nog niet gemaakt.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

De leraren maken gebruik van de methodegebonden toetsen en remediërings- en verrijkingsopdrachten. Zij gebruiken naar eigen inzicht de mogelijkheden tot foutenanalyse.

Het leerlingvolgsysteem bevat gegevens van genormeerde toetsen voor wiskunde, die tweemaal per jaar worden afgenomen. Het zorgteam stimuleert een systematische analyse van en reflectie over de resultaten.

Rapporteringspraktijk

Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

Bij de rapportering krijgen de leerlingen voor verschillende aspecten van het leergebied een puntenscore. Net als voor Nederlands wordt er geen rekening gehouden met de indeling volgens de domeinen zoals gesteld in het leerplan. Er wordt niet doelgericht gerapporteerd. Daardoor is het voor ouders niet duidelijk welke doelen hun kind al dan niet heeft bereikt of waarin hun kind sterk of zwak is.

Begeleiding

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Weinig leraren vermeldten tijdens de gesprekken van de doorlichting of en hoe ze de leerlingengegevens aanwenden als uitgangspunt voor het opzetten van klasinterne differentiatie voor wiskunde.

In hoeverre er op schoolniveau voor wiskunde afspraken zijn voor de remediëring, is niet duidelijk. Het aanbod aan onderwijs op maat verschilt van leraar tot leraar.

Kwaliteitszorg

Sinds enkele jaren analyseert de school per domein de resultaten van de methodegebonden en van de koepelgebonden eindtoetsen. Uit de gegevens van deze analyse concludeerde de school dat voor een aantal domeinen van het leergebied een bijsturing dient te gebeuren. Het onderwijsleerpakket dat momenteel wordt gebruikt, werd door het team onder de loep genomen. Het team stelde vast dat de doelgroep vraagt om een andere aanpak. Met de pedagogische begeleiding van het eigen net doorliep het team een procedure om een ander onderwijsleerpakket te kiezen. Het team plant er op korte periode mee van start te gaan. Aansluitend hierbij gaat het team op zoek naar de mogelijkheden van een krachtige leeromgeving om de onderwijseffecten te verhogen.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 28)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

4.2 Curriculum

4.2.1 Onderwijsorganisatie

Motivering

De school werkte in zekere mate een visie op haar onderwijsorganisatie uit. Zij maakte een aantal keuzes voor de aanwending van haar lestijdenpakket en beantwoordt aan de verwachtingen van de overheid. De school bestaat uit drie vestigingsplaatsen, wat de structurele aanwezigheid van de directeur op elke vestiging in zekere mate belast.

De doelgerichtheid van de school- en de onderwijsorganisatie is doordacht en duidelijk. De school stelt duidelijke doelen voorop en treft op een verantwoorde manier de nodige structurele schikkingen.

De klasindeling gebeurt op basis van leeftijd in heterogeen samengestelde groepen. De kleuterafdeling werkt in de drie vestigingsplaatsen met gemengde leeftijdsgroepen. De lagere afdeling werkt volgens het jaarklassensysteem en vermijdt zoveel als mogelijk zittenblijven.

De school wendt de onderwijstijd optimaal aan, zodat elk kind 28 lestijden onderricht krijgt. De schoolkalender biedt zicht op de correcte planning van de lesvrije dagen, de schoolvakanties en de oudercontacten.

Een zorgcoördinator, de zorgleraren en de leraar die is aangesteld op basis van de socio-economische status van de leerlingen (SES-leraar) sturen de zorgwerking aan. De toegekende lestijden voor de uitwerking van een zorgbeleid wendt de school aan voor ondersteuning op leerlingen-, op leraren- en op schoolniveau. De leraren nemen de eerstelijns-ondersteuning van de leerlingen op zich en kunnen daarbij advies vragen aan het zorgteam. De klemtoon van de extra ondersteuning ligt bij de jongste leerlingen en de grootste klasgroepen. Het zorgteam bewaakt het verloop van de evaluaties en de overlegmomenten. De school kan een beroep doen op een aantal TIVOLI-lestijden ter verhoging van het werkingsbudget, ter aanwending voor beleidsondersteuning en/of voor klasvrij maken van de directeur. De school heeft nog één lestijd voor een tweedejaars anderstalige nieuwkomer.

Het schoolbestuur voorziet met eigen middelen drie deeltijdse opdrachten voor kinderverzorgsters (één opdracht in elke vestigingsplaats).

De school volgt de officiële regeling voor de instapdagen van de kleuters. In samenwerking met het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) volgt zij een stappenplan voor het inschrijvingsrecht.

Aanvullend bouwde de school een netwerk uit van een aantal externen die op vrijwillige basis enkele pedagogische of organisatorische taken op zich nemen. Enkele leraren op rust bieden als brugfiguur bijkomende ondersteuning aan kinderen met extra noden. Een aantal studenten van de lerarenopleiding is actief in de thuisbegeleiding. Vrijwilligers helpen bij het toezicht tijdens verschillende pauzemomenten. In een vestigingsplaats kunnen, onder het wakend oog van een buurtorganisatie, kinderen naschools gebruik maken van de speelplaats en –tuigen. Sommige leraren organiseren voor de leerlingen op vrijwillige basis bijkomende sportinitiatieven op woensdagnamiddag. Een moedergroep concentreert zich onder leiding van een leraar op (aanleren van) de Nederlandse taal. Voor de opvang van een gonleerling werkt de school samen met een school voor buitengewoon onderwijs. De school krijgt hulp van twee stagiairs-studenten uit twee verschillende scholen voor buitengewoon secundair onderwijs.

De directeur bespreekt het grootste deel van de onderwijsorganisatie op participatieve wijze met het team. Een aantal aspecten van de schoolorganisatie zijn vastgelegd in het schoolwerkplan.

Het gewenste resultaat van de onderwijsorganisatie wordt fragmentarisch, per onderdeel, bekeken en besproken met het team, wat de controle op de doeltreffendheid vergemakkelijkt en verduidelijkt. Op die manier organiseert de school participatieve zelfreflectie over de aanpak en de resultaten van de onderwijsorganisatie. Naast externe evaluatie worden mogelijkheden voor kritische zelfreflectie benut. De school legt verbanden tussen de onderwijsorganisatie en de uiteindelijke effecten ervan bij de leerlingen en de leraren.

De school voert indien nodig en naar aanleiding van evaluaties veranderingen, met betrekking tot de organisatie, door. Zij beschikt over de nodige ontwikkelingsdynamiek om eventueel op zoek te gaan naar professionalisering of begeleiding om haar onderwijsorganisatie te optimaliseren. De meeste leraren tonen een duidelijke veranderingsbereidheid.

4.3 Begeleiding

4.3.1 Sociale en emotionele begeleiding

Motivering

Vanuit haar gelijke onderwijskansenbeleid ontwikkelde de school, aansluitend bij haar pedagogisch project, haar visie op sociale en emotionele begeleiding. De school beschouwt het welbevinden als een leervoorwaarde en richt haar begeleiding op de noden van de kinderen.

Het team tracht te zorgen voor een stimulerend pedagogisch klimaat in de school, middels meerdere acties met onder meer betrekking tot de speelplaatswerking, de inrichting van de klasruimten en het gebruik van gepaste materialen.

De school zet acties op om preventief en remediërend aan begeleiding op psychologisch, sociaal en emotioneel vlak te werken. Zij gebruikt meerdere schoolondersteunende projecten voor de school, de leerlingen en de leraren om de sfeer positief om te buigen en sociale vaardigheden bij te brengen. Het zorgteam werkte materialen op maat uit. Waar nodig, wordt een beroep gedaan op externe medewerkers. De school ontwikkelde afspraken, procedures en werkdocumenten om specifieke sociale en emotionele noden van leerlingen op te sporen, te signaleren en te begeleiden. In het leerlingvolgsysteem krijgen de resultaten en bevindingen uit een schooleigen bevraging, een plaats. De leerlingen krijgen kansen en ruimte om via zelfreflectie over hun welbevinden te rapporteren en te praten met een vertrouwensleraar. De leraren krijgen individueel en in team feedback over de leerlingenbevraging. Preventieve en remediërende maatregelen op maat van het kind worden opgenomen in het handelingsplan.

Problematisch afwezigheden komen zelden voor.

Vanuit de zorgwerking evalueert de school jaarlijks haar sociale en emotionele begeleiding in een sterkte-zwakteanalyse. De school stelt vast dat haar aanpak resultaat heeft. De leraren en de leerlingen gingen zich beter voelen op school nadat, vanuit het gelijke onderwijskansenbeleid, intensief gewerkt werd aan de sociale en emotionele begeleiding en aan de sociale vaardigheden. Iedereen komt terug graag naar school. De spontane omgang tussen de kinderen en de leraren getuigt dit.

De gedragsveranderingen bij de leerlingen zijn volgens de leraren duidelijk merkbaar. Er wordt op vriendelijke wijze met elkaar omgegaan. Er lopen geen tuchtdossiers meer. Via de overgangsformulieren worden de bijzonderheden over de sociale en emotionele begeleiding van de kinderen doorgegeven aan de leraar van de volgende klas.

In de voorbije jaren heeft de school haar sociale en emotionele begeleiding van nul af aan uitgewerkt tot wat ze nu is. Daarvoor ging het team via allerlei instanties en organisaties op zoek naar de meest passende werkwijze. Meermaals dienden de leraren hiervoor zelf een schooleigen aanpak uit te werken. Dit alles leidde, vooral onder impuls van het zorgteam, tot een voortreffelijke en efficiënte werking van de sociale en emotionele begeleiding.

De school maakt voortdurend plannen voor bijsturingen in de toekomst. Zo wil zij onder meer enkele materialen verder uitwerken. Een aantal leraren wil zich ter zake meer professionaliseren.

Hospiteerbeurten bij andere scholen met leerlingen met gedragsproblemen (buitengewoon onderwijs) worden gepland.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De stedelijke basisschool Turnhout kan rekenen op een directeur die vanuit een groot engagement de koers bewaakt. Zij zet het traject uit om een aantal ontwikkelingsprocessen uit te werken die de onderwijskwaliteit kunnen verhogen. De directeur beschouwt het management van de school en de bevordering van het welbevinden van de leraren en de leerlingen als haar belangrijkste opdracht. De teamleden geven blijk van samenhang en betrokkenheid om het beleid vorm te geven. Het schoolteam bestaat uit geëngageerde leraren. De leraren zien de directeur als een leider. Het kern-/zorgteam vormt in zekere mate een ondersteunend netwerk en draagt bij tot het gedeeld leiderschap. De zorgteamleden geven mee vorm aan het intern leiderschap. De directeur is bereikbaar en heeft aandacht voor de ondersteuning van de leraren. Zij wil de schoolorganisatie zoveel mogelijk doordacht voeren, zodat dit de pedagogisch-didactische taak ondersteunt. Dit impliceert dat het beleid participatief wordt gevoerd. Het zorgteam coördineert en organiseert het zorgbeleid.

Het visieplan van het schoolbeleid geeft weer waar de school voor gaat en staat. De schooleigen visie is vertaald in het pedagogisch project dat aansluit bij de overtuiging en de pedagogisch-didactische waarden van het gemeentelijk en stedelijk onderwijs.

Bij inschrijving van hun kind nemen de ouders kennis van het pedagogisch project en het schoolreglement. Zij ondertekenen tevens hun engagementsverklaring. Het pedagogisch project legt het accent op rekening houden met ieders totale persoonlijkheid als basisprincipe om te werken aan de totale ontwikkeling van elk kind. Er is gezamenlijke doelgerichtheid met betrekking tot het pedagogisch project en de visie op de ontwikkeling van kleuters en leerlingen. De leraren krijgen jaarlijks opnieuw toelichting over het pedagogisch project en de visie die terug te vinden zijn in het schoolreglement. In regelmatig informeel en formeel overleg bespreekt het schoolteam aspecten van de schoolwerking om de gezamenlijke doelgerichtheid na te streven. Tijdens de doorlichting stelde het inspectieteam aan de hand van observaties, documentanalyse en gesprekken vast, dat de stedelijke basisschool Turnhout een dynamische school is die haar pedagogisch project in de praktijk waarmaakt. Het zorgteam staat garant voor een brede zorg die kansen biedt voor de ontplooiing van elk kind.

Het talenbeleid van de school richt zich, in overeenstemming met de inputkenmerken, op de Nederlandse taal en het taalvaardigheidsonderwijs. Dit gebeurt doelgericht. Om positieve effecten te bereiken, investeert de school op leerlingenniveau via klasinterne en -externe ondersteuning. Ze zet ook in op de professionalisering van de leraren. Binnen haar taalvaardigheidsonderwijs heeft de school heel wat acties op touw gezet om voor de leerlingen de kennis van de Nederlandse taal te bevorderen als schooltaal en als thuistaal.

De school wendt haar lestijden op basis van de socio-economische status van haar leerlingen (SES-lestijden) efficiënt aan. De brede en systematische wijze waarop ze haar context en input onderzoekt, leidt tot een betrouwbaar beeld van de noden en behoeften van haar populatie. De school formuleert geen concrete doelstellingen maar werkt haar visie uit in concrete acties die goed aansluiten bij de resultaten van het context- en inputonderzoek. De resultaten van elke actie zijn onderwerp van evaluatie en bijsturing.

De leraren hebben veel kansen om op een informele manier schoolse aspecten te bespreken. De collega's per niveau komen wekelijks bij elkaar in structurele overlegmomenten. Er worden niveauspecifieke en niveau-overschrijdende personeelsvergaderingen en werkmomenten georganiseerd, wat de gezamenlijke doelgerichtheid bevordert.

De school heeft duidelijke organisatiestructuren. Voor het vlot verloop ervan gaat de directeur meestal participatief te werk. De aanpak waarmee de directeur met gerichte druk richting geeft aan de schoolorganisatie, is duidelijk en transparant voor de teamleden.

Verschillende kanalen worden gebruikt om informatie naar de teamleden te verspreiden. De ouders en de leerlingen blijven via de wekelijkse nieuwsbrief en de schoolwebsite op de hoogte van de school- en de klaswerking. De ouderraad organiseert activiteiten ten voordele van de school en helpt bij activiteiten die

door de school worden georganiseerd. Via de ouderraad krijgen alle ouders de kans tot inspraak om op constructieve wijze suggesties te doen voor het (school)beleid.

De school investeert in doelgerichte kwaliteitszorg. De directeur is een stimulator voor onderwijsvernieuwingen. Zij volgt onderwijsontwikkelingen en overheidsverwachtingen op. Het responsief en innovatief vermogen van de school zijn redelijk sterk maar ook afhankelijk van de individuele leraren. Vernieuwingen worden nog niet steeds gekoppeld aan vooropgestelde doelen en termijnen. De korte en lange termijnplanning, gekoppeld aan een nascholingsplan, is momenteel niet voorhanden of door de leraren niet gekend. Daardoor is het voor de teamleden niet altijd duidelijk wat er van hen verwacht wordt. Enkele leraren voelen zich aangesproken in hun reflectief vermogen. Zij zijn bereid het eigen handelen kritisch te benaderen. Andere leraren zoeken de oorzaken van mindere efficiëntie of (leerlingen)resultaten vooral bij factoren die buiten henzelf liggen: de materialen, de doelgroep, de context... Hun reflectief vermogen heeft nog groeikansen. Het doorlichtingsonderzoek toont dat het onderwijsinhoudelijk aanbod degelijk is maar nog meer samenhangend met andere leergebieden en met realistische contexten kan worden uitgewerkt. De activiteiten en lesmomenten kunnen in een aantal klassen vanuit een meer doordachte participatieve didactische aanpak doeltreffender uitgewerkt worden met het oog op een nog meer stimulerend opvoedingsklimaat. Niet alle leraren koppelen bijstellingen en acties aan analyses van toetsresultaten.

Op schoolniveau worden vanuit de zorgwerking regelmatig acties opgezet voor interne evaluaties. Opvallend hierbij is het sterk analyserend vermogen van het zorgteam. Dit draagt bij tot efficiënte bijstellingen van de zorgwerking.

De school organiseert sinds kort, met ondersteuning van de netgebonden pedagogische begeleiding, systematische (zelf)reflecties over de verticale samenhang, haar werking en haar beleid om de pedagogisch-didactische aanpak bij te sturen en de onderwijskwaliteit te verhogen.

Daarnaast benut de school nog weinig de aanwezige interne deskundigheid. Met een kijkwijzer willen de teamleden op bezoek gaan in een gelijkaardige school in de stad Antwerpen om vanuit collegiale consultatie de eigen schoolwerking bij te sturen.

De evaluatie met het oog op borgen van geformaliseerde afspraken in het schoolwerkplan, is nog niet uitgewerkt.

De inspectie stelt vast dat de school beschikt over voldoende beleidsvoerend vermogen. De school bezit voldoende potentieel om verder kwaliteitsvol onderwijs uit te bouwen. Daarenboven kan de school rekenen op de betrokkenheid van de teamleden en het pedagogisch begeleidingstraject om positieve resultaten te boeken.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De school organiseert in de kleuterafdeling een evenwichtig aanbod voor Nederlands en wiskundige initiatie volgens de uitgangspunten van de leerplannen.
- De leraren organiseren in de lagere afdeling een evenwichtig aanbod voor Nederlands en wiskunde vanuit onderwijsleerpakketten.
- In beide onderwijsniveaus hebben de leraren ruime aandacht voor de taalvaardigheid van de kinderen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school organiseert, in samenwerking met het schoolbestuur, het onderwijs op efficiënte wijze door onder meer de uitbouw van een ruim netwerk.
- In de kleuterafdeling worden de kinderverzorgsters op efficiënte wijze ingeschakeld in het onderwijsleerproces.
- Afspraken, procedures en werkvormen ondersteunen de begeleiding van leerlingen met specifieke sociale en/of emotionele noden.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school beschikt over een degelijk beleidsvoerend vermogen.
- De veelvuldige analyses van diverse schoolgegevens vormen een belangrijk onderdeel van de kwaliteitszorg.
- Het reflectief en innovatief vermogen van de school worden aangesproken door het traject met de pedagogische begeleidingsdienst.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de kleuterafdeling de volledigheid van het onderwijsaanbod bewaken in relatie tot de decretale ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen.
- In de kleuterafdeling de inspanningen doortrekken om de doelgerichtheid van het aanbod en de verticale samenhang verder te optimaliseren.
- In de lagere afdeling de uitgangspunten van de decretale eindtermen en de leerplannen bestuderen met het oog op klasmanagement voor een dynamisch, interactief en participatief onderwijsleerproces.
- In de lagere afdeling de planningsdocumenten kritisch bekijken om te komen tot een efficiënte doelgerichte planning voor alle lessen en activiteiten van de klaswerking en om het overzicht van het aanbod te bewaren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Nagaan welke organisatorische bijsturing zou kunnen leiden tot een structurele aanwezigheid van de directeur in de vestigingsplaatsen, ten behoeve van kinderen, leraren en ouders.

Wat betreft het algemeen beleid

- De prioriteitenwerking transparant en planmatig uitzetten door te kanaliseren binnen een visie op langere termijn.
- Reflecteren met het team over onderwijsvernieuwende initiatieven in het kader van de interne kwaliteitszorg.
- Op schoolniveau gegevens over leerlingresultaten verder verzamelen, registreren en verwerken om ze geleidelijk meer systematisch te gebruiken in het kader van de interne kwaliteitszorg.
- Het pedagogisch begeleidingstraject continueren om de implementatie van onderwijsvernieuwingen te vervolledigen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- nihil

Wat betreft de regelgeving

- nihil

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Jacqueline Oorts de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	